
Kyrkomötet Organisationsutskottets betänkande 2019:2

Direkta val

Sammanfattning

I betänkandet behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2019:4 Ändringar i kyrkoordningen m.m., avsnitt 4, Direkta val. I skrivelsen föreslås vissa ändringar i kyrkoordningens bestämmelser om direkta val. Det föreslås bland annat att minst en röstningslokal inom varje valnämnds ansvarsområde ska på valdagen hållas öppen under samma tid som gäller som grundläggande minimikrav för vallokaler. Vidare föreslås att alla som röstar i kyrkovalen måste kunna styrka sin identitet. Det föreslås även att endast den som har sådan utbildning som behövs för uppdraget får utses till valförrättare eller röstmottagare. Därtill föreslås att det i kyrkoordningen uttryckligen ska framgå att antalet ersättare i valnämnden ska utgöra minst hälften av antalet ledamöter, att kyrkoherden ska ges närvarorätt på valnämndens sammanträden samt att det ska återinföras en uttrycklig reglering om att valnämnden ska ha tillgång till personal och övriga resurser i den omfattning som behövs för att nämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter. Slutligen föreslås även några konsekvensändringar och justeringar i 38 kap. kyrkoordningen.

Utskottet tillstyrker förslagen i sin helhet.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2019:4, Ändringar i kyrkoordningen m.m., avsnitt 4, Direkta val

Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen, *bilaga 1*.

Yttrande från Kyrkorättsnämnden

Kyrkorättsnämnden har yttrat sig över kyrkostyrelsens skrivelse 2019:4 avsnitt 4 i Kn 2019:3y, *bilaga 2*.

Bakgrund

Kyrkostyrelsens skrivelse

Kyrkostyrelsens har sedan flera år tillbaka arbetat med frågor relaterade till ändringar i kyrkoordningens bestämmelser om direkta val i syfte att uppnå en mer ändamålsenlig

reglering. De förändringar som nu föreslås i kyrkoordningens kapitel 38 har utarbetats med anledning av uppdrag från kyrkomötet och mot bakgrund av erfarenheterna från 2017 års kyrkoval. Erfarenheterna från 2017 års kyrkoval finns dokumenterade i *Slutrapport Kyrkoval 2017* som tagits fram av kyrkostyrelsen. En del av de frågor som aktualiserats där behandlas också i skrivelsen. På den nationella nivån pågår, utöver de frågor som behandlas nedan i denna bakgrundsbeskrivning, ett fortsatt utredningsarbete avseende bland annat de av kyrkostyrelsens närmare bestämmelser som berör de direkta valen.

Öppethållande av röstningslokaler på valdagen m.m.

Av kyrkoordningen framgår att det ska finnas en vallokal i varje valdistrikt. På valdagen ska väljarna i första hand rösta i den vallokal som tillhör det valdistrikt där de finns upptagna i röstlängden. Vallokaler är enbart öppna på valdagen och ska då hållas öppna för röstning mellan klockan 18.00 och 20.00 samt minst fyra timmar mellan klockan 9.00 och 18.00. Därtill har väljare möjlighet att före eller under valdagen rösta i röstningslokaler. Under den period som röstning får ske ska det finnas minst en anordnad röstningslokal inom varje valnämnds ansvarsområde (församling som inte ingår i pastorat och pastorat). En röstningslokal ska hållas öppen för röstning minst två sammanhängande timmar och minst en röstningslokal inom varje valnämnds ansvarsområde ska därutöver hållas öppen mellan klockan 17.00 och 20.00 minst en dag vardera veckan. I övrigt är det upp till valnämnden att besluta om hur många röstningslokaler som ska finnas och när dessa ska vara öppna. På valdagen ska röstmottagningen i en röstningslokal avslutas i sådan tid att valsedlar kan lämnas i rätt vallokal före klockan 20.00 (38 kap. 48, 49, 51 och 51 a §§ kyrkoordningen).

I samband med 2017 års val framkom det att flertalet väljare som på valdagen begett sig till en röstningslokal inte kunnat avlägga någon röst, på grund av att röstningslokalen inte längre var öppen. Med anledning av den kritik som framförts efter föregående val anser kyrkostyrelsen att minimiöppetiderna för den obligatoriska röstningslokalen behöver utökas, för att på så sätt tillförsäkra att de väljare som inte har möjlighet att rösta i sin egen vallokal i stället kan rösta i en för väljaren närliggande röstningslokal under hela valdagen.

Kyrkostyrelsen föreslår att minst en röstningslokal inom varje valnämnds ansvarsområde ska hållas öppen under samma tid som gäller som grundläggande minimikrav för vallokaler. Detta betyder att en sådan obligatorisk röstningslokal på valdagen alltid ska hållas öppen för röstning mellan klockan 18.00 och 20.00 och därutöver minst fyra timmar mellan klockan 9.00 och 18.00. Från detta krav ska det inte kunna medges några inskränkningar eller undantag. Genom den föreslagna ändringen anpassas även kyrkoordningen till vad som gäller vid allmänna val.

Kyrkostyrelsen föreslår vidare att bestämmelsen i 38 kap. 51 a § fjärde stycket kyrkoordningen ska upphävas med anledning av ovanstående förslag om att utöka öppetiderna för röstningslokaler på valdagen. I nämnda bestämmelse anges att röstmottagningen i en röstningslokal under valdagen ska avslutas i sådan tid att valsedlar som ska ingå i den preliminära sammanräkningen i ett valdistrikt kan lämnas i rätt vallokal före klockan 20.00. Kyrkostyrelsen anser att det även fortsättningsvis är viktigt att så många valsedlar som möjligt lämnas från röstningslokaler till rätt vallokal i sådan tid att rösterna kan ingå i den preliminära sammanräkningen. Det bör dock överlämnas till kyrkostyrelsen att fortsatt överväga den närmare regleringen av förfarandet med överlämning av valsedlar från röstningslokaler till vallokaler respektive stiftsstyrelsen, i anslutning till de bestämmelser som redan finns om denna hantering (se 45 § SvKB 2015:15).

Det föreslås även att det införs ett krav på särskilda skäl för att stiftsstyrelsen ska kunna besluta om undantag från kravet på minimiöppethållande av röstningslokaler före valdagen. Samma krav ska enligt förslaget också gälla för att stiftsstyrelsen ska kunna medge undantag för andra röstningslokaler än den obligatoriska på valdagen.

Identitetskontroll vid röstning

Vid röstning i allmänna val gäller såväl vid röstning i vallokal som i röstningslokal, att väljare som inte är kända för röstmottagarna ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet för att få avlägga sin röst (se 8 kap. 6 § vallagen [2005:837]). Något motsvarande krav finns dock inte i kyrkoordningen. Enligt kyrkoordningen gäller att den som röstar i en vallokal på valdagen *bör* ha med sig sitt röstkort. Den som inte har detta och som inte är känd för valförrättaren ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet (38 kap 47 § kyrkoordningen). För att få rösta i en röstningslokal *ska* väljaren ha med sig sitt röstkort. Enligt rekommendationer i *Handbok för direkta val inom Svenska kyrkan* för 2017 års val behöver även en person som har med sig sitt röstkort kunna styrka sin identitet om den som tar emot rösten har fog för att anta att väljaren inte är den han eller hon utger sig för att vara. Detta anses gälla såväl vid röstning i vallokal som röstningslokal.

Kyrkostyrelsen föreslår att det införs ett krav på att den som röstar i kyrkovalet måste kunna styrka sin identitet. Utgångspunkten är att detta ska ske genom att väljaren visar en identitetshandling. För en person som saknar identitetshandling ska dock enligt förslaget någon annan kunna intyga väljarens identitet. Kyrkostyrelsen framhåller vidare att detaljbestämmelser om hur identitetskontrollen bland annat ska dokumenteras inte bör regleras i kyrkoordningen, utan i kyrkostyrelsens närmare bestämmelser. Kyrkostyrelsen menar att de skäl som låg till grund för förändringen av vallagen – att motverka valfusk och att stärka förtroendet för valsystemet – är bärande ur ett legitimitetsperspektiv även för kyrkans valsystem. I samband med 2017 års val inkom konkreta vittnesmål om både personer som röstat vid flera tillfällen genom att använda andras röstkort och personer som röstat med någon annans röstkort. Kyrkostyrelsen menar därför att det är angeläget att införa den nu aktuella ändringen.

Utbildningskrav för valförrättare och röstmottagare

Enligt kyrkoordningen är det stiftsstyrelsen som har det övergripande ansvaret för de direkta valen inom stiftet. Till sin hjälp har stiftsstyrelserna valnämnderna som ska biträda stiftet och i övrigt fullgöra de uppgifter som anges i kyrkoordningen eller i bestämmelser utfärdade av kyrkostyrelsen. Valförrättare och röstmottagare utses av valnämnden. Det finns enligt nuvarande ordning inga specifika kvalifikationskrav för att utses till valförrättare eller röstmottagare. Det saknas även närmare bestämmelser om ansvar för utbildning av valfunktionärer och valnämnder. I stället anses detta följa direkt av valnämndens och stiftsstyrelsernas respektive ansvar för de direkta valen.

Kyrkostyrelsen föreslår att det införs ett krav i kyrkoordningen om att de personer som utses till valförrättare och röstmottagare måste ha genomgått utbildning. Utbildningskravet ska enligt förslaget gälla inför varje val. Det bör dock enligt kyrkostyrelsen varken i kyrkoordningen eller i kyrkostyrelsens närmare bestämmelser införas några närmare krav på hur utbildningen för valförrättarna och röstmottagarna ska utformas. För att tillförsäkra att legitimiteten för valsystemet upprätthålls även på sikt, genom att kyrkoordningen tydligt ger uttryck för att de som arbetar med de direkta valen är väl insatta i de bestämmelser som gäller för val, föreslår kyrkostyrelsen vidare

att det ska införas en uttrycklig reglering om att det är stiftsstyrelsen som ansvarar för att utbilda valnämnderna.

Valnämndens sammansättning, resursfrågor och kyrkoherdens rätt att närvara vid sammanträden

Antalet ersättare i valnämnden

Ledamöter och ersättare i valnämnden väljs av kyrkofullmäktige för en period om fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter valåret, och till det antal som fullmäktige bestämmer. Antalet ledamöter får dock inte vara färre än tre. Det finns dock ingen uttrycklig reglering om hur många ersättare som måste väljas, vilket enligt valadministrationen orsakat många frågor. Kyrkostyrelsen konstaterar att det är mycket angeläget att det under valets förberedelse och genomförande finns en beslutsför valnämnd i varje församling som inte ingår i pastorat, samt i varje pastorat. Mot bakgrund av detta föreslår kyrkostyrelsen att det uttryckligen ska framgå av kyrkoordningen att antalet ersättare i valnämnden ska vara minst hälften av antalet ledamöter. Då kyrkofullmäktige redan förrättat val till valnämnden för inestående mandatperiod behövs övergångsbestämmelser. Kyrkostyrelsen föreslår därför att den föreslagna ändringen ska tillämpas första gången när det nyvalda kyrkofullmäktige efter kyrkovalet 2021 förrättar val till valnämnd.

Valnämndens resurser

Att valnämnderna ges tillräckliga resurser, såväl ekonomiska som övriga, är av avgörande betydelse för att valnämnden och således den aktuella församlingen ska kunna fullgöra sin uppgift i de direkta kyrkliga valen. Detta ansvar åvilar ytterst den lokala enheten som sådan. Före år 2013 fanns det en bestämmelse i kyrkoordningen som stadgade att valnämnden skulle ha tillgång till personal i den omfattning som behövdes för att kunna fullgöra sina uppgifter och att kostnaden för valnämndens verksamhet skulle bestridas av församlingen eller samfälligheten. I samband med 2012 års strukturbeslut togs bestämmelsen bort mot bakgrund av att det som stod i bestämmelsen ansågs självklart. Några valnämnder har dock i den enkätundersökning som kyrkostyrelsen skickade ut efter 2017 års val beskrivit en problematik i att få erforderliga resurser för att kunna fullgöra sina uppgifter. Kyrkostyrelsen föreslår därför att det återinförs en bestämmelse, liknande den som fanns före år 2013, som anger att valnämnden ska ha tillgång till personal och övriga resurser i den omfattning som behövs för att nämnden ska kunna utföra sina uppgifter.

Kyrkoherdens närvarorätt i valnämnden

Av kyrkoordningen följer att kyrkoherden leder all verksamhet i församlingar och pastorat, vilket inkluderar församlingens eller pastoratets arbete med valets genomförande. Kyrkoherden har enligt nuvarande reglering ingen rätt att närvara vid valnämndens sammanträden. Däremot ska valnämnden samråda med kyrkoherden inför beslut om röstmottagningsställen. Frågan om att ge kyrkoherden närvarorätt i valnämnden har även tidigare varit föremål för övervägande i samband med 1999 års kyrkomöte då bestämmelserna om valnämnd infördes. Frågan kom även att behandlas vid 2002 års kyrkomöte med anledning av dels två motioner (2002:150 och 154) som inkommit, där motionärerna föreslog närvarorätt för kyrkoherden, dels att kyrkostyrelsen ansåg att det behövdes ett förtydligande i kyrkoordningen om att kyrkoherden inte hade någon närvarorätt (se KsSkr 2002:10 s. 34). Sedan bestämmelserna om valnämnden infördes och frågan om kyrkoherdens närvarorätt senast behandlades har

kyrkoherdens ställning – och därmed vederbörandes roll vid genomförandet av kyrkoval – förtydligats i kyrkoordningen, vilket framhållits inledningsvis. Kyrkoherden är genom sitt ledningsansvar enligt kyrkoordningen chef över de anställda som i praktiken genomför en stor del av arbetet med de direkta valen, varför det är angeläget att kyrkoherden ges reella förutsättningar att följa valnämndens arbete. Kyrkostyrelsen föreslår därför att det, utöver samrådskravet, ska anges i kyrkoordningen att kyrkoherden har rätt att närvara vid valnämndens sammanträden och delta i överläggningarna, men inte i besluten, samt rätt att få sin mening antecknad i protokollet (*särskild mening*).

Övriga frågor

Kandidatanmälningar ska numera göras elektroniskt. Med anledning av detta föreslår kyrkostyrelsen en ändring av 38 kap. 28 §, så att det där anges att förklaringen ska finnas när nomineringsgruppen registrerar kandidaten.

Vidare föreslår kyrkostyrelsen ett tillägg i 28 kap. 27 a § för att klargöra att samma formella krav på skriftlighet gäller vid en ansökan om ändring av en redan registrerad gruppbeteckning, som vid en nyregistrering.

Kyrkostyrelsen föreslår därtill en ändring av 38 kap. 48 § sjätte stycket, för att förtydliga att den som brevröstar genom bud i röstningslokal ska rösta samtidigt i alla de val som de vill delta i.

Vad gäller 38 kap. 22 och 52 §§ föreslår kyrkostyrelsen att bestämmelserna rättas så att det språkliga felet korrigeras respektive dubbelregleringen tas bort.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Organisationsutskottet tillstyrker kyrkostyrelsens förslag om ändringar i kyrkoordningen. Utskottet anser att de förslag till ändringar i kyrkoordningen som kyrkostyrelsen för fram är angelägna och väl avvägda och därför bör genomföras. Det är vidare positivt att bestämmelserna om direkta val i tillämpliga delar anpassas till att överensstämma med vad som gäller i allmänna val. Utskottet vill dock understryka vikten av tydlig information till väljarna om vilka lokaler som på valdagen är röstningslokaler respektive vallokaler. Det är därför angeläget att det stödmaterial som ges ut till valnämnderna utformas på ett pedagogiskt sätt.

Uppsala den 2 oktober 2019

På Organisationsutskottets vägnar

Per Lindberg, ordförande

Kajsa Walleng, sekreterare

Beslutande: Per Lindberg, ordförande, Roberth Krantz, Mattias Benke, Tommy Eriksson, Maria Lagerman, Lars-Ola Dahlqvist, Sven Gunnar Persson, Anette Nordgren, Christina Hjelm, Håkan Widepalm, Arnold Boström, Olle Reichenberg, Elisabeth Kullenberg, Lars B Andersson och Irene Oskarsson.

O 2019:2

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Lars G Linder, Marie Johansson, Lars-Erik Lordh, Johnny Lundell, Victor Ramström, Inger Harlevi, Benny Ahremark Persson, Märta Brita Forsberg Svensson, Johnny Lilja, Margareta Karlsson, Stefan Aro, Olov Lindquist och Marja Sandin-Wester.

Biskoparna Karin Johannesson och Åsa Nyström har deltagit i utskottets överläggningar.

Bilaga 1

Kyrkostyrelsens förslag till kyrkomötesbeslut

O 2019:2
Bilaga 1

Förslag till ändringar i kyrkoordningen

Kyrkomötet beslutar i fråga om kyrkoordningen

dels att 38 kap. 2, 4, 5, 22, 27 a, 28, 47, 48, 51 a, 52, 53 och 56 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 38 kap. 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

38 kap.

2 §

Stiftsstyrelsen har det övergripande ansvaret för alla direkta val inom stiftet.

Stiftsstyrelsen har det övergripande ansvaret för alla direkta val inom stiftet *och för utbildning av valnämnderna.*

4 §

Ledamöter och ersättare i valnämnden väljs av kyrkofullmäktige till det antal som fullmäktige bestämmer. De väljs för fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter valåret. Antalet ledamöter får inte vara mindre än tre.

Ledamöter och ersättare i valnämnden väljs av kyrkofullmäktige till det antal som fullmäktige bestämmer. De väljs för fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter valåret. Antalet ledamöter får inte vara mindre än tre. *Antalet ersättare ska vara minst hälften av antalet ledamöter.*

Om en ändrad lokal struktur innebär att en ny församling som inte ingår i ett pastorat eller ett nytt pastorat bildas och interimisdelegerade har utsetts, ska interimisdelegerade snarast möjligt välja ledamöter till valnämnden och ersättare för dessa.

4 a §

Kyrkoherden har rätt att närvara vid valnämndens sammanträden och delta i överläggningarna, men inte i besluten, samt att få sin mening antecknad i protokollet (särskild mening).

5 §

Valnämnden ska ha tillgång till personal och övriga resurser i den omfattning som behövs för att nämnden ska kunna utföra sina uppgifter.

För valnämnden tillämpas bestämmelserna om kyrkorådet i 4 kap. 9–18 §§.

22 §

En beteckning som inte registreras för val till kyrkomötet men för val till stiftsfullmäktige i ett stift ska alltid innehålla stiftets namn i *nominativ* eller genitivform.

En beteckning som registreras bara för val till kyrkofullmäktige ska alltid innehålla församlingens eller pastoratets namn i nominativ- eller genitivform.

En beteckning som inte registreras för val till kyrkomötet men för val till stiftsfullmäktige i ett stift ska alltid innehålla stiftets namn i *nominativ-* eller genitivform.

27 a §

En ansökan om att ändra en registrerad gruppbeteckning får göras av nomineringsgruppens ombud. *Bestämmelserna* i 22–27 §§ ska då tillämpas.

En ansökan om att ändra en registrerad gruppbeteckning får göras av nomineringsgruppens ombud. *Ansökan ska vara skriftlig. Därutöver ska bestämmelserna* i 22–27 §§ tillämpas.

28 §

Andra än anmälda kandidater för registrerade nomineringsgrupper är inte valbara.

Kandidaterna ska skriftligen förklara att de gett nomineringsgruppen tillstånd att anmäla dem.

Förklaringen ska *skickas med anmälan* och senast ha inkommit till stiftsstyrelsen den dag en anmälan enligt 29 § tredje stycket eller 30 § andra stycket ska ha inkommit.

Förklaringen ska *finnas när nomineringsgruppen registrerar kandidaten* och senast ha inkommit till stiftsstyrelsen den dag en anmälan enligt 29 § tredje stycket eller 30 § andra stycket ska ha inkommit.

En nomineringsgrupp får inte anmäla mer än en lista på kandidater i varje valkrets till respektive val.

47 §

Väljare bör vid röstning i vallokalen ha med sig sitt röstkort. *De som inte har detta och som inte är kända för valförrättarna ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet.*

Väljare bör vid röstning i vallokalen ha med sig sitt röstkort.

För att få rösta i en röstningslokal ska väljaren ha ett röstkort. Detta ska lämnas till röstmottagaren.

Den som vill brevrösta enligt 54 § ska lämna sitt röstkort tillsammans med valkuverten.

Väljare som inte är kända för valförrättarna eller röstmottagarna ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet.

48 §

Röstning äger rum på röstmottagningsställen.

För varje valdistrikt ska det finnas en vallokal.

På valdagen röstar väljarna i första hand i vallokalen för det valdistrikt där de finns upptagna i röstlängden. De kan också före eller under valdagen rösta i röstningslokaler, när sådana har anordnats. Väljare får även brevrösta enligt bestämmelserna i 54–57 §§.

Under den period röstning får ske enligt 49 § ska minst en röstningslokal finnas i varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet enligt den lokala struktur som gäller den 1 januari året efter valåret.

Vid omval ska kyrkostyrelsen bestämma om det i den valkrets som valet gäller ska finnas röstningslokaler enligt fjärde stycket.

Väljare som *brevröstar eller* röstar i en röstningslokal ska rösta samtidigt i alla de val som de vill delta i. Väljare som röstar i en röstningslokal *brevröstar genom postbefordran eller brevröstar genom bud i röstningslokal* ska rösta samtidigt i alla de val som de vill delta i.

51 a §

En röstningslokal ska alltid hållas öppen för röstning under minst två sammanhängande timmar.

I varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet ska en av de röstningslokaler som har anordnats vara öppen varje vardag *och valdagen* under den period som anges i 49 §. Denna lokal ska under samma period, utöver vad som anges i första stycket, även hålla öppet minst en dag vardera veckan mellan klockan 17.00 och 20.00. I varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet ska en av de röstningslokaler som har anordnats vara öppen varje vardag under den period som anges i 49 §. Denna lokal ska under samma period, utöver vad som anges i första stycket, även hålla öppet minst en dag vardera veckan mellan klockan 17.00 och 20.00.

På valdagen ska en röstningslokal i varje församling eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i pastoratet vara öppen för röstmottagning under den tid som enligt 51 § första stycket första och andra meningen gäller för röstning i en vallokal. Röstmottagningen avslutas klockan 20.00.

Valnämnden ska besluta vilka öppettider som i övrigt ska gälla för röstningslokalerna inom dess område.

Röstmottagningen i en röstningslokal under valdagen ska avslutas i sådan tid att valsedlar som ska ingå i den preliminära sammanräkningen i ett valdistrikt inom den egna valnämndens ansvarsområde kan lämnas i rätt vallokal före klockan 20.00.

Stiftsstyrelsen får på begäran av valnämnden i ett enskilt fall besluta om undantag från första och andra styckena. Stiftsstyrelsen får på begäran av valnämnden i ett enskilt fall besluta om undantag från första och andra styckena om det finns särskilda skäl.

52 §

I en vallokal ska det finnas grupp- och kandidatförteckningar enligt 31 § för de valkretsar som valdistriktet hör till. Där ska också finnas blanka valsedlar för vart och ett av valen.

Sådana förteckningar och valsedlar ska också finnas i röstningslokaler.

I en röstningslokal ska det också vara möjligt för väljare att ta del av grupp- och kandidatförteckningarna för den valkrets där väljaren är röstberättigad. *Där ska också finnas blanka valseدلar för vart och ett av valen.*

I en röstningslokal ska det också vara möjligt för väljare att ta del av grupp- och kandidatförteckningarna för den valkrets där väljaren är röstberättigad.

53 §

Valnämnden ska utse valförrättare och röstmottagare.

Som valförrättare eller röstmottagare får endast utses den som inför varje val har fått sådan utbildning som behövs för uppdraget.

56 §

Vid brevröstning genom bud ska bestämmelserna i 54 § första och andra styckena tillämpas.

Väljare som inte är kända för budet ska legitimera sig eller på annat sätt styrka sin identitet. Om de inte gör det, får budet inte ta emot brevrösten.

Budet ska lämna ytterkuvertet för brevröst i väljarens vallokal. Brevrösten får också lämnas i en röstningslokal i den församling som väljaren tillhör eller i det pastorat som församlingen ingår i.

När brevrösten lämnas ska budet anteckna sitt namn, sitt personnummer och sin adress samt skriftligen intyga att väljaren skrivit under försäkran och att han eller hon inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt.

När brevrösten lämnas ska budet anteckna sitt namn, sitt personnummer och sin adress samt skriftligen intyga

– att väljaren är känd eller har legitimerat sig eller på annat sätt styrkt sin identitet,

– att väljaren har skrivit under försäkran, och

– att han eller hon inte känner till något som gör att innehållet i försäkran inte är riktigt.

-
1. Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2020.
 2. Ändringen i 38 kap. 4 § ska tillämpas första gången när det nyvalda kyrkofullmäktige, efter kyrkovalet år 2021, förrättar val till valnämnden.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2019:3y

Ändringar i kyrkoordningen m.m.

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2019:4 Ändringar i kyrkoordningen m.m., avsnitt 3 Vissa frågor om biskopsval, avsnitt 4 Direkta val, avsnitt 5 Beslutsfattande på distans och avsnitt 6 Övriga rättelser

De förslag som kyrkostyrelsen lägger fram i avsnittet om biskopsval har Kyrkorättsnämnden utifrån sitt uppdrag inga egentliga invändningar mot. Nämnden vill dock peka på att det är möjligt att göra en annan reglering om man för en person som har valts till biskop utan att vara präst vill ha kvar ordningen med prästexamen i likhet med vad som annars gäller vid prästvigning. En möjlighet är att göra ett tillägg i 31 kap. 6 § kyrkoordningen med innebörden att den som har valts till biskop i ett stift får provas i prästexamen trots att villkoren i paragrafens första stycke inte är uppfyllda.

Beträffande förslagen om beslutsfattande på distans noterar Kyrkorättsnämnden att bestämmelserna om att kyrkofullmäktiges och stiftsfullmäktiges sammanträden är offentliga blir av betydelse för hur de tekniska lösningarna utformas.

I övrigt har Kyrkorättsnämnden inget att erinra mot de föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Uppsala den 2 september 2019

På Kyrkorättsnämndens vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

Gunnar Edqvist, sekreterare

Närvarande ledamöter: Britas Lennart Eriksson, ordförande, Stig Eriksson, Mattias Benke, Bengt Kjellgren, Manilla Bergström, Anna-Lena Järvstrand och Mats Törnered.

Biskop Eva Nordung Byström har deltagit i nämndens överläggningar.